

«ԷԿՈԼՈԳԻԱ» ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԶԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ՈՒՂԻՆ

«Էկոլոգիա» գիտության կողմից ուսումնասիրված հարցերի առաջին հիշարարկումները կարելի է գրնել հին հույն գիտնականների և փիլիսոփաների աշխատություններում: **Արիստոտելը** (Ք.ա. 384 – 322 մ.թ.ա.) իր «Կենդանիների պատմություն» աշխատության մեջ նկարագրել է իրեն հայրնի ավելի քան 500 կենդանիների, և ուսումնասիրել նրանց: **Թեոֆրաստ Էրեսիացին** (Ք.ա. 371 – 280 թթ.) նկարագրել է հողի և կլիմայի ազդեցությունը բույսերի համայնքների կառուցվածքի վրա: **Պլինիոս Ավագը** (մ.թ. 23 – 79) իր 37 հատորանոց «Բնական պատմություն» աշխատությունում մանրամասն նկարագրել է կենդանիների և բույսերի փարբեր փեսակներ՝ ընդգծելով բնակավայրի դերը որոշակի օրգանիզմի ձևավորման գործում:

Էկոլոգիայի զարգացման երկրորդ փուլը նրա ձևավորումն է որպես ինքնուրույն գիտություն: Այն սկսվում է XIX-րդ դարի 60-ականների երկրորդ կեսից և շարունակվում է մինչև XX դարի 50-ական թթ. 1866 թվականին գերմանացի կենսաբան **Էռնստ Հեկելը** (1834 – 1919) առաջարկել է առանձնացնել էկոլոգիան որպես անկախ գիտություն: **Չարլզ Դարվինը** (1809 – 1882) հայտնաբերել է օրգանական աշխարհի էվոլյուցիայի հիմնական գործոնները: 1935 թվականին անգլիացի բուսաբան և էկոլոգ **Արթուր Թանսլին** (1871 – 1955) առաջարկել է «էկոհամակարգ» փերմինը, որը նշանակում է փվյալ բիոտոպում ապրող օրգանիզմների ամբողջությունը, որը, նրա կարծիքով, հենց համակարգ է իր բաղկացուցիչ փարբերով, մեկ միասնական պատմությամբ և համակարգված զարգացման ունակությամբ:

Էկոլոգիայի զարգացման երրորդ փուլը սկսվել է XX դարի 50-ական թվականներին և շարունակվում է մինչ օրս: Ամերիկացի էկոլոգ **Յուջին Օդումը** էկոլոգիան անվանել է բնության կառուցվածքի և գործառույթների գիտություն (1975):

Ներկայումս էկոլոգիան սերտորեն կապված է այնպիսի գիտությունների հետ, ինչպիսիք են կենսաբանությունը, աշխարհագրությունը, երկրաբանությունը, քիմիան, ֆիզիկան, մաթեմատիկան, տնտեսագիտությունը, բժշկությունը, սոցիոլոգիան և մի շարք այլ գիտության ճյուղեր: